

מים חיים

מכון 'ים שלמה'

מים חיים מתורת מורנו ורבנו גאון ישראל כמוה"ר שלמה יהודה (הינוקא) שליט"א

ספר דגל מחנה יהודה

הקדמה

אמרו חז"ל בגמ' סנהדרין (בדף צ"ז ע"א) אין בן דוד בא עד שתכלה פרוטה מן הכיס. והענין הוא שבכל רצון שרוצים בקרבת הקב"ה רוצים בזה גם לקבל תועלת, אבל כדי להחיש ולזרז גאולתנו צריך לרצות באמת מעומק הלב את גילוי הקב"ה למען כבודו יתברך ולכאוב את צער השכינה ונשמות ישראל שבגלות. וזה עד שתכלה פרוטה מן הכיס היינו עד שלא תהיה לנו רצון לקבל תועלת בבקשתנו על הגאולה. וזה "צו את אהרון" ופרש"י אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות, אר"ש ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון כיס עכ"ל. והיינו שכדי להחיש ולזרז הגאולה צריך להשגיח במקום שיש בו חסרון כיס, והיינו כנ"ל שלומד ומתפלל שלא על מנת לקבל תועלת, שיש בו חסרון כיס, שעיי"ז מקרבים ומחישים הגאולה.

(משיעור מיום א' פרשת בלק תשע"א)

"זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על-המזבח כל הלילה עד-הבקר ואש המזבח תוקד בו" (ויקרא ו, ב)

והנה ידוע הדבר היטב שצריכין אנו במהרה להיגאל, כי באו מים עד נפש, וחייבין אנו לזכות במהרה לביאת גואל צדק ולזכות להתגלות השכינה ולבניין בית מקדשנו ותפארתנו בקרוב ממש.

והנה על ידי עסק התורה הקדושה מקרבינ ענין זה, כי התורה הקדושה היא כולה שמותיו של הקדוש ברוך הוא, ועל ידי עסק התורה קוראים אל השם יתברך שיגאלנו.

וצריכין ללמוד התורה לשם שמים לכבודו יתברך, להעלות לימוד תורתנו אליו יתברך. וזה "תורת העולה", שתורתנו תאיר לנצח בשמים, כענין הכתוב "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" (ויקרא ו, ו), שעיקר הלימוד יהיה למען השכינה הנקראת "זאת", וזה ענין "זאת תורת העולה", היינו שצריכין להעלות לימוד תורתנו אליו יתברך, ולזה זוכין על ידי שלומדים לכבוד השכינה שנקראת "זאת". ולזה אמר הכתוב "הוא הָעֹלָה" - שלימוד זה דוקא עולה לפני הקב"ה וגורם לקירוב הגאולה.

כי צריכין להתבונן היטב לפני מי אנו לומדים, ולהתבונן בגדולת ה' שלגדולתו יתברך אין חקר, ועד כמה צריכין אנו לעורר עצמנו ללמוד לכבודו יתברך לתועלת השכינה לעשות נחת רוח לד' יתברך. ועל כן טוב לומר לפני הלימוד: "הריני לומד תורה לשמה לכבודך יתברך שמך מלכי ואלוהי לתועלת השכינה".

ועתה זה זמן הגלות הנמשל ללילה, ומצפים ומחכים אנו לבוקר שהוא חסד - האור של מלך המשיח הקרב ובא. וזה "זאת תורת העלה... כל הלילה...", היינו על ידי כל הנ"ל מאירים אור גדול דוקא בעת זמן הגלות הזה הנמשל ללילה, שהוא ענין "כל הלילה", עד שמגיע הבוקר - המרמז לאורו של משיח, שהוא ענין "עד הבקר", היינו שדוקא עתה בזמן הגלות הזה, הדרך להאיר ולקרב את אור הגאולה, הוא על ידי לימוד לשם שמים - לכבוד השכינה הקדושה, ועל ידי זה יש עלייה ללימוד תורתנו, ונמתקין הדינים שהם כלילה, ומאירין את אור הגאולה בחינת חסדים שהם כבוקר.

וזה ענין "מי זאת עולה מן המדבר" (שיר השירים ג, ו), "זאת" - היינו השכינה, עלייתה היא כשעולה "מן המדבר" - שהוא דיבור, היינו עסק התורה, שזהו "תורת העולה" הנ"ל.

וצריכין לזכות לאש קודש, היינו שלימוד תורתנו יהיה כאש קודש, שתשרוף ותכלה את כל אויבינו וצרינו וכל הסטרא אחרא, ולזכות להיות באהבה כרשפי אש אליו יתברך. ולזה זוכין על ידי שלומדים לכבודו יתברך; האש - זוכין על ידי התורה, כי יעקב הוא אש, כמו שכתוב: "והיה בית יעקב אש" (עובדיה א, יח), ויעקב - הוא התורה, היינו שעיקר האש קודש זוכין לקבל ממהות יעקב שהוא התורה, שלזה זוכין על ידי לימוד לכבודו יתברך. יהי רצון שנזכה לכך במהרה.

יהי רצון שבזכות הדיבורים הללו ישקיף וירא ד' משמים, וירחם ויושיענו ויגאלנו שנית וישמיענו ברחמי לעיני כל חי לאמר הן גאלתי אתכם אחרית כראשית להיות לכם לא-להים אני ד' א-להיכם. אמן ואמן!!!

ביאורים וחידושים בספר דגל מחנה יהודה

גדולת רחמי הקב"ה שנתן בידנו לפעול את תכלית הבריאה

כתוב בשמואל א' (טו, יז) "אם קטון אתה בעיניך ראש בני ישראל אתה". ולבאר הפסוק יש להקדים, דהנה תכלית הבריאה היא שיתגלה לנבראים גודל רחמי של הבורא ברוך הוא ויכירו בגדולת טובו, ודבר נעשה על ידי גילוי שמותיו של הקב"ה, כי הקב"ה נקרא ע"פ מה שמנהיג את הברואים, אם ההנהגה היא ברחמים נקרא הוי"ה ואם ח"ו ההנהגה היא בדין נקרא אלוקים, וכן על זה הדרך, כי בשמות הוא נגלה אל הברואים.

ומעוצם רוב אהבתו של הקב"ה לנשמות ישראל ובזכות אברהם יצחק ויעקב, הוריד הקב"ה בעולם הזה הגשמי את שמותיו הקדושים ונתן אותם בידנו לגלותם ולהביא לשלמות תיקון הבריאה כולה. וכדי שתהיה שייכות של גילוי רצונו ושמותיו של הקב"ה מהעולם הזה הגשמי, ארג הקב"ה את שמותיו הקדושים בכל הכ"ב אותיות ונתנם לנו בהר סיני, והם אותיות התורה. על כן התורה שיש בידנו היא כולה שמותיו של הקב"ה כמ"ש בזה"ק (שמות דף קכד ע"א).

הקירבה לקב"ה היא ע"י שרוצים בו ומתוך כך קוראים בשמותיו

נמצא שכשאדם עוסק בתורה הוא קורא ומזכיר את שמותיו של הקב"ה, ואם אינו לומד ע"מ לגלותם הרי הוא כאחד שמזכיר את שמו של חברו פעמים הרבה אבל אין כוונתו בזה לקרוא לחברו שיענהו, ולכן מאחר שכל ענין תלמוד התורה הוא להביא לידי גילוי השמות צריך שיהיה גילוי גם אצל האדם שכוונתו בלימודו הוא גילוי שמותיו של הקב"ה, וזה נקרא לשם השם. פירוש, לשם גילוי השם והוא לימוד לשמה. ובלמוד לשמה יש אין קץ מדרגות, שיש שלומד על מנת לגלות את ה' אצלו ובליבו, ויש שלומד על מנת שיתגלה הקב"ה לכל הברואים. ועל ידי זה שייך קרבה של האדם לקב"ה. וזה (תהילים קמה, יח) "קרוב ה' לכל אשר יקראוהו באמת" יקראוהו - יקראו בשמו משום שרוצים בהתגלותו וקרבתו. באמת - בתוך האמת שהיא התורה, ורמוז בתיבות "יקראוהו באמת" ע"ה בגמט' שמות ה'.

כשקוראים בשמותיו של הקב"ה מתוך שרוצים בו גורמים ליחוד בין התורה לנותן התורה

כשהאדם לומד בכוונה - שרוצה את הקב"ה ורוצה בגילוי, על ידי זה מביא ליחוד בין השמות לקב"ה - בין התורה לנותן התורה, ועל ידי זה מביא את השמות לגילוי. דרך משל כשיבוא מלך אל עיר וישבחוהו נתיניו על טובו וחסדו, ויאמרו שהוא מלך רחמן וטוב, עי"ז ישפיע עליהם טובות נוספות, נמצא שעל ידי שמזכירים מידותיו של המלך - מגלים את המידות שהם השמות להיות פועלים ומשפיעים.

וכן הדבר כשעוסקים בתורה שהיא כולה מידותיו של הקב"ה ומגלה את רצון הבורא ומידותיו שהתורה כולה רחמנות חסד צדק ואמת, ומכוונים שתכלית מטרת הלימוד היא לקרוא בשמות נותן התורה ולגלותו, על ידי זה מעוררים את השמות והמידות להיות נגלים ופועלים בבריאה, דרך משל לגלות הרחמים ע"י גילוי שם הוי"ה, לגלות מלכות הבורא ע"י גילוי שם אדנו"ת וכו'.

וייחוד זה הוא ענין האות יו"ד. כי היו"ד היא נקודה גולמית ובקוצה של היו"ד מתחיל הגילוי והייחוד של ה' ב"ה בכל האותיות והשמות. כי על ידי הכוונה הנ"ל מתגלה שהקב"ה הוא בעל השמות שמתגלה בהם על ידי היו"ד להוות כל הבריאה ליש מאין ומנהיג ומשגיח וכו'.

כדי לבוא ללימוד לשמה צריך לרצות בקב"ה בכל האברים וזה ענין תרי יודי"ן

ובלימוד לשמה יש מדרגות הרבה, שיש שרוצה לכיין את לימודו לשמה אבל בפועל אינו לומד לשמה, והוא ג"כ טוב כי על ידי הרצון תהיה עליה ללימודו בעת רצון. ויש שמכוין לשם גילוי הקב"ה אלא שמכוין לגילוי אצלו ובד' אמותיו, ויש שמכוין שיתגלה לכל הברואים. כמו כן יש שלומד בהתעוררות הלב בחשק ובשמחה על הזכות שיש בידו לעשות נח"ר לפני הקב"ה בתכלית הבריאה להיות חלק בגילוי של מי שברא את השמים והארץ לכל הברואים.

וכדי לבוא ללימוד לשמה, הדבר הראשון וההתחלה הוא הרצון ללימוד לשמה. והנה בכל אחד מישראל יש רצון לעשות את עבודתו ותורתו לשם שמים לכבוד הקב"ה שהוא ענין וייחוד האות יו"ד כנ"ל. וגם אם אינו יודע מרצון זה, כשיגלו לו מענין רצון זה שצריך לעשות לשם שמים, מיד יתגלה אצלו רצון זה. אלא שאין האדם מאמין בכח נשמתו שיכול לעשות מעשיו לשם שמים בנקיות, ואם יחפוץ מאוד לקיים רצון זה כשיבוא למעשה בפועל יקשה עליו לוותר על כבודו והקבלה לעצמו ממעשה זה. על כן צריך שתי גילויים באות יו"ד, אחת שידע מענין עסק לימוד התורה לשמה. והשני שיאמין בזה ויתן לזה משפט הבכורה בכל עבודתו עד שיזכה לגלות זאת בכל אבריו.

ולכן לאחר שגילה האדם את ענין הרצון ללימוד את התורה לשמה שהוא ענין האות יו"ד שהיא ראשית גילוי השמות, צריך לחזק רצון זה עד שיהיה כן ברצונו באמת ויורידו גם למחשבתו דיבורו ומעשיו שיתגלה בהם היו"ד שהוא ענין יעקב אבינו שגילה את ענין לימוד התורה לשמה בתכלית הכוונה.

כשזוכה לרצות ללימוד לשמה שהיא גילוי האות יו"ד דיצחק צריך לזכות לענין יעקב ולהנצל מעשיו

כי בזכותו וכוחו של אברהם אבינו גילה הקב"ה את רצונו להתוודע לברואים שזה כנגד האות ה' כי אברם אינו מוליד ואברהם מוליד שהוא ענין גילוי. ובזכות יצחק שנקרא על שם הצחוק ונוסף עליו יו"ד, התגלה הקב"ה לברואים בשמותיו הקדושים ע"י האות יו"ד, ובזכות וי"ד, וכן יעקב שהוא ענין האות וי"ו (שנוסף עליו וי"ו בה' מקומות בתורה, והשאיילה לאלה הנביא שנקרא אליהו עד יבוא גואל כידוע) נתן לנו הקב"ה את האפשרות לגלותו על ידי התורה.

אלא שכשנמשכת היו"ד מיצחק שהוא ענין הרצון לגלות את הקב"ה, יכולה היא להתגלות אצל יעקב בתורה לשמה בפועל, ויכולה ח"ו להתגלות אצל עשיו שהוא לימוד למען מלכות עצמו. ועל כן בחודש סיון שניתנה בו התורה הוא מזל 'תאומים' שהוא ענין עשיו ויעקב - סם חיים וההיפך, כי הכל תלוי בכוונת הלימוד. כי יעקב וגם עשיו ידעו מהיו"ד של יצחק, אלא שיעקב הוריד את היו"ד והרצון ללימוד תורה לשמה לכל האברים, ועשיו לימודו היה לקנטר כדי שיהיה "ציד בפיו" להתגאות על הבריות, וכיון שרק הידיעה מהרצון ללימוד לשמה גבהה מעלתה עד מאוד, לעת"ל יהיה תיקון גם ליו"ד הזו של עשיו. וז"ס מה שאמרו שעתיד החזיר לחזור לכשרותו, דמשמע שהיה כשר מתחילתו. כי הוא ענין שידע עשיו מענין הלימוד מתוך רצון לגלות את הקב"ה, ועל כן שייך בזה ענין של תיקון.

השער ללימוד התורה לשמה הוא על ידי התפילה שהיא ענין 'אין' וקוצו של יו"ד

וכדי לא להכשל בטומאת עשיו, צריך להאמין בכח היו"ד והרצון לעשות וללמוד לשמה שיש בכל אחד מישראל, ולגלותה עד שתהיה בכל אבריו. וגילוייה הוא על ידי תפילה, כי היו"ד היא 'אין' כי נעלמת בקוצה עד שנהיית לאין שהוא ביטול העצמיות וגילוי הקב"ה. וכדי לבוא לחיבור והתקשרות עם ביטול וענוה מוכרח שיהיה האדם קשור בתפילה בכל אבריו, כי לעולם לא יוכל אדם לגלות את היו"ד ולבטל עצמיותו ללא התפילה. כי כל האבות הקדושים היו בעלי תפילה, ובפרט יעקב היה בעל תפילה, ומכח זה זכה שגילה את היו"ד בכל אבריו ולמד תורה לשמה בתכלית. כי עד שאינו מגלה את היו"ד בכל אבריו, יוכל לרצות ולידע מהרצון הזה כל ימי חייו ובפועל יהיה לימודו כעשיו.

וזה שאמרו רז"ל (במשנה ערכין דף כא.) "כופין אותו עד שאומר רוצה אני", שצריך לכפות את עצמו לגלות את הרצון שהוא ענין 'רוצה' בכל אבריו שהוא ענין 'אני'.

אצל עשיו הרצון לקב"ה הגיע לענין מיתה, אבל בישראל הוא בענין שינה וצריך לגלותו

וכדי לזכות ללמוד לשמה לעשות נחת רוח לקב"ה צריך להאמין בכח נשמתו ורצונו לעשות זאת בפועל, כי רצון זה נמצא נמצא בהסתרה אצל כל ישראל. כי עד שיגלו את היו"ד (על ידי התפילה) היא כמו בעילפון ושינה, ועשיו מחזיק בדעתו שענין זה בבחינת מיתה על כן אינו זוכה לגלותה, וזה (בראשית כה. לב) "הנה אנכי הולך למות ולמה לי זה בכורה" שכל ענין של "אנוכי ה' אלהיך" שהוא ענין גילוי השמות נמצא אצלי במיתה, וא"כ למה לי-י בכורה וליתן חשיבות לרצון זה, עד שנתן חשיבות לרצון למלכות עצמו וכפר בעיקר. וזה (תהילים קיח. יח) "יסור יסרני יה ולמות לא נתנני" ר"ת גמט' י' י' אלוקים - שהיו"ד נסתרת בב' הסתרות שאינה נגלית בידעה וברצון ואינה נגלית באברים שהוא במעשה בפועל, אבל "למוות לא נתנני" שניצל 'מאנוכי הולך למות' וזוכה לעורר את הרצון ללמוד את התורה לשמה עד שזוכה לגלות את הקב"ה בכוח תורתו. וזה (שם צד. יב) "אשרי הגבר אשר תייסרנו יה" שהיו"ד הייתה נסתרת אבל לא במיתה "ומתורתך תלמדנו" עד שזכה לגלותה בלימוד בפועל שהוא תורת ה'. וזה (תהילים כב. א) "אלי אלי למה עזבתני" ואמרו במדרש אלי בים אלי בסיני (ילקוט שמעוני שם רמז תרפ"ה). בים הוא התגלות הרצון, בסיני הוא הלימוד בפועל ביראה לשם שמים כנתינתה מסיני.

עיקר סודות התורה גנוזים הם בלימוד הפשט וגופי התורה

ולכן אע"פ שבפשטי גופי תורה אין בלימוד גילוי של שמות הקב"ה, אינו יכול לבוא לתכלית לימוד לשמה ללא גופי התורה, שהוא ענין "יסור יסרני" קודם שזוכה לענין "ומתורתך תלמדנו" והכל כדי להצילו מתורת עשיו שהיא מים רעים כמ"ש בהמשך הפסוקים "להשקיט לו ממי רע עד יכרה לרשע שחת" שהוא מה שזוכה לראות את גילוי שמותיו ורצונו של הקב"ה בפשטי אורייתא. כי באמת לימוד הסוד והקבלה הוא לימוד הפשט, כי סודות התורה ושמותיו של הקב"ה מגולים בה, אבל לימוד הסוד האמיתי הוא פשטי אורייתא וגופי תורה, כי שם הכל הוא סודות שאינם בגילוי. ותכלית המעלה היא לגלות את שמותיו של הקב"ה שהוא לימוד לשמה בפשטי אורייתא ועי"ז זוכה לסודות התורה, שעיקרם כנ"ל בתלמוד וההלכה. וזה מה שאמרו בגמ' גיטין (בדף נ"ז ע"ב) "כי עליך הורגנו כל היום" (תהלים מז. כג) אלו תלמידי חכמים שממיתין עצמן על דברי תורה, כי הולכים עם היו"ד הזו שהיא נסתרת בפשטי אורייתא עד שזוכים לסודות התורה.

רוח הקודש אינה ידיעת עתידות אלא דעת ודרך הקב"ה בעולם

וכשזוכין לגלות את הרצון לשמה בכל האברים זוכים לענוה בשלמות, ולזה זכו הצדיקים שאע"פ שלומדים כל שעות היממה מחזיקים מעצמם שאינם לומדים, "ותורת ה' תמימה" שאע"פ שיודעים את כולה מחזיקים שעדין היא תמימה ואינם יודעים ממנה מאומה. כי רוח הקודש שהעא הדרך האמיתית מגולה אצלם בכל

אבריהם, וזה (בראשית א, ב) "ורוח אלהים מרחפת על פני המים" ואמרו בזוהר (זו"ה תיקונים דף פב. וע"ע בתיקוני זוה"ק תיקון כו דף עא: ובזוה"ק ח"א דף קצב:) ורוח - זו רוחו של משיח. על פני המים - היא התורה שמשולה למים. כי רוחו של משיח שהיא הרצון לגלות את הקב"ה בכל העולמות מרחפת על התורה של האדם ורוצה לכוון לתוכו כדי לפעול בתורתו את גילוי שמותיו של הקב"ה. ורוח זו היא רוח הקודש, כי רוח הקודש אינה ענין ידיעת עתידות כלל (וידיעת עתידות מהתורה היא המדרגה הנמוכה ביותר שיש ברוח הקודש מגולה) אלא היא דעת ודרך ה' יתברך שמתגלה בבריאה. ותכלית המדרגה היא רוחו של משיח שהוא דוד המלך שהוא כנגד הה"י האחרונה שבלימוד להביא לידי מלוכת ה' בפועל בבנין בית המקדש.

התעוררות נקודת הרצון היא על ידי יסוד האש והתפילה

וכדי לעורר ולהחיות יו"ד קדושה זו שבכל אחד מישראל, צריך להביאה לידי תנועה שזה על ידי התפילה, והתנועה היא על ידי יסוד האש כידוע, וצריך להבעיר את הלב ברצון עז ללמוד תורה לשמה, וזה (שמואל א' טו, יז) "אם קטון אתה בעיניך ראש בני ישראל אתה" אם קטון אתה בענין - הוא ענין האות יו"ד הנ"ל שהיא קטנה בעיני האדם ואינו נותן לה חשיבות בחושבו שאינה שייכת אלא בצדיקים, "ראש בני ישראל אתה" ראש - הוא ר"ת רצון - אש, שצריך שיכניס תנועה ברצון עד שיהיה רצונו כמו אש על ידי התפילה ללמוד את פשטי אורייתא וגופי התורה לשמה או בכל מקום שליבו חפץ כדי לגלות את הקב"ה בליבו ולכל הנבראים. "בני ישראל אתה" - שכיון שאתה בר ישראל מוכרח שיהיה בך רצון ויו"ד זה ואין אתה צריך אלא להתפלל עד שתבוא למדרגת "רוצה אני" כנ"ל.

על ידי שמקבל עליו עול תורה לשמה יכול להתפלל וזוכה לאמונה

ותכלית לימוד התורה לשמה היא כנגד האות ה"י האחרונה דשם הוי"ה שהיה דוד המלך מרכבה לה', שהרגיש שכל עול מלכות שמיים ובנין בית המקדש תלוי רק בו כפי שאמר (בתהילים קלב, ה) "עד אמצא מקום לה' משכנות לאביר יעקב". וזה ענין עולה, עול-ה' שמרגיש שכל ענין התגלות ה' תלוי בעסק תורתו שהוא ענין "תורת העולה" כי "כל המקבל עליו עול תורה מעבירים ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ" (אבות ג, ה). כי ע"י שחפץ בכל ליבו ללמוד את התורה לשמה יוכל להתפלל ללא שתהיה עליו התפילה כעול ומשא, כי באמת התורה היא עול כפי שאומרת הגמ' בע"ז (בדף ה:) כשור לעול וכחמור למשאוי, משא"כ בענין התפילה שצריך שלא תהיה עליו כמשאוי, כמו שאומרת הגמ' בברכות (בדף כ"ט ע"ב). וכן בענין האמונה שהיא 'דרך ארץ' כמש"כ (תהלים קיט, כט) "דרך אמונה בחרתי" וכתוב "שכן ארץ ורעה אמונה" (תהלים לו, א). שעל ידי שלומד מתוך רצון לקב"ה תתגלה אצלו אמונה שלימה בקב"ה, ולכן היה דוד בעל תפילה ואמונה עצום והכל מכח תורתו שלמדה לשמה.

וזה "צו את אהרון ופרש"י איו צו אלא לשון זרוז מיד ולדורות, אר"ש ביותר צריך לזרז הכתוב במקום שיש בו חסרון כיס. לשון זרוז - הוא ענין יסוד "אש תמיד" והתנועה כדי לגלות את העולה שהיא היו"ד - תורה לשמה, שביותר יש לזרז בזה כי יש בו 'חסרון כיס' שכולה כליל לכבוד הקב"ה וללא תועלת עצמית. "היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבוקר" כל הלילה - הוא ענין לימוד הפשט כשהיו"ד בענין של הסתרה ואינה מגולה באדם, שצריך לגלות ענין הזירוז "עד הבוקר" - עד שיתגלה היו"ד הזו בכל אבריו שהוא ענין עיכול אברים של הקרבן, ותאיר לו את סודות התורה את התפילה והאמונה.

(משיעור מיום א' פרשת נשא תשע"א)

"...ואוציא אתכם מבית עבדים" (שופטים ו, ח)

תיקון המחשבה חלק ב'

יציאת מצרים היא הדבר הבלתי אפשרי ביותר שיהיה נעשה בדרך טבעית

משמעות סיפור יציאת מצרים, היא שנלמד את משמעות הדברים בפנימיות ונראה איך הדברים נוגעים אלינו, ואיך אפשר בעזרת השם לזכות לגאולה גם בזמן הזה, ולהפוך את מה שהיה למה שיהיה. בדברים שיבוארו ישנו כלל גדול ויסודי ביותר שנוגע הן לחיים והן לגאולה עם ישראל, ואדם שיאמץ זאת בכל מקום ובכל זמן יראה את ישועתו במהרה, וכמו שעל ידי הדעת הזאת נגאלנו ממצרים כפי שיתבאר, כך נזכה בעזרת השם להיגאל חיש קל מהרה.

כשהיו עם ישראל במצרים דומים היו לעובר הסגור במעי אמו, שמצד אחד הם עם בפני עצמו ומצד שני הם שקועים וסגורים ללא שום אפשרות לצאת. למעשה יציאת מצרים הוא הדבר הבלתי אפשרי הגדול ביותר שיכל להיות. מצרים הייתה סגורה ומסוגרת לגמרי אין יוצא ואין בא, כל מי שהיה שבוי במצרים של אותה תקופה היה נשקע ונטמע שם לגמרי, והיה עבד עולם, גם מבחינה גשמית וגם מבחינה רוחנית.

מלבד גלות הגוף שהיו שקועים בה במצרים היו בגלות הדעת שכל תפיסת מחשבתם הייתה כעבד בכל מהותו מצרים הייתה מלאה כולה בעבודה זרה, בטומאה ובכישופים נוראים. בכל ד' אמות במצרים, ובכל הגבולות של מצרים הייתה טומאה גדולה של כישוף שבדרך טבעית לא הייתה שום אפשרות לצאת ממנה. בנוסף לכך, בני ישראל במצרים היו מחוברים לעבדות בכל מהותם, במחשבה דיבור ומעשה, הם נולדו עבדים ובמשך שנים ארוכות עבדו יומם ולילה ללא שינה, בהשפלה, בצער גדול, ביסורים נוראים ובחיי דוחק, ועשו עבודה ללא תכלית וללא קץ וסוף, עבודה שאין בה מושג של שקט ומנוחה (רק בשלב מאוחר יותר קיבלו את יום השבת למנוחה בזכות משה רבינו).

במצרים היו עובדים ממש כמו חמור שמעמיסים עליו משא על גבי משא עד שמתמוטט. גם נשים היו עובדות בפרך, והיו עושות עבודות מפרכות של גברים, וגם נשים הרות או חולות היו צריכות להרים משאות כבדים ביותר, והיו נדחקות ונלחצות עד שנמעכות. המצריים לא החשיבו אותם כבני אדם כלל, וכל זה הביא אותם להיות עבדים בכל מהותם, ואפילו לא הייתה להם מחשבה שיש מציאות אחרת מלבד העבדות המוחלטת.

בני ישראל יכלו לצאת ממצרים אך להשאר עבדים במהותם

בשל כך, להוציא אותם ממצרים אין פירושו רק שיצאו בגופם משערי מצרים ואז הם כבר גאולים, כי גם אם היו יוצאים אל מחוץ לגבולות מצרים, עדיין במהותם הם היו נשאים עבדים ולא בני חורין. אלא היה צריך להוציא אותם גם מ- 'בית עבדים', כלומר להוציא את המהות שלהם מהחושך ומהעבדות שבהם היו שקועים בכל מהותם.

ולכן היה צורך תחילה להוציא ולנתק את דפוס מחשבותיהם מהאופן בו הם היו חושבים כעבדים מדוכאים, ולגרום להם לחשוב כמו בני חורין, וכך גם עם הדיבורים והמעשים שלהם, שגם הם היו מוגבלים וכלואים בעבדות, דהיינו שהיו מדברים ומתנהגים כעבדים מדוכאים. ולכן ה' ברוך הוא לא נתן מכת מחץ אחת לפרעה והוציא מיד את ישראל ממצרים, אלא היה זה תהליך ארוך שמטרתו גם להפוך בהדרגה את המהות של כל יהודי ויהודי מעבד לבן חורין, וגם להוציא את הנפש והרוח שלהם שהיו משוקעות בתוך הסטרא אחרא (והיו מופרדים מן

הנשמה חיה ויחידה שאותם לא הקיף הסטרא אחרא כפי שיתבאר).

על ידי מעשי ומחשבותיו של האדם יכול לגלות את כל חלקי הנשמה

כידוע שבנשמת היהודי ישנם חמישה דרגות זו למעלה מזו, והם; נפש, רוח, נשמה, חיה ויחידה. וצריך לזכות להתחבר אליהם, ולחבר את כולם יחד. הנפש - מתגלית בכל יהודי שיש בו אמונה (ולכן ראשית הכל צריך אדם להתיישב בדעתו ולהגיע לאמונה ברורה ומוחלטת בהשם יתברך ללא כל ספק). הרוח - שהיא דרגה גבוהה יותר מתגלית ביהודי בשעה שמתפלל לה' יתברך (התפילה היא בחינת רוח כמו שכתוב 'רוח ה' דיבר בי'). הנשמה - שהיא למעלה ממנה מתגלית ביהודי כאשר כולו עסוק בעסק התורה הקדושה וכל מהותו בתורה הקדושה (אחרי שכבר יש בו אמונה ותפילה).

החיה - שהיא גבוהה מהם מתגלית ביהודי כאשר הוא בדביקות והתגלות של קרבת ה' הגדולה ביותר, דבקות של ממש באופן שכל התורה והתפילה שלו הכל רק לשם שמיים, וכל החיים שלו הם רק לכבוד הקב"ה - לעשות נחת רוח לפניו (חיה - חי-יה), והחיה היא שנותנת לאדם אור ותקווה שיוכל להגיע לה' יתברך. היחידה - היא הדרגה הגבוהה ביותר שמתנוצצת ביהודי בשעה שאומרים לו לעבוד חלילה עבודה זרה, ואז מיד גם היהודי הכי רחוק ומרוחק מוכן להישרף ולהרג על קדושת שמו יתברך, והמדרגה הזאת שיהודי מוכן להתכלות ולהתבטל לגמרי כלפי ה' יתברך בביטול גמור, כך שמצד עצמו הוא לא קיים והוא נעשה כביכול אחד עם השם יתברך, זו ההתגלות של בחינת היחידה (יחידה - יחיד ה').

על ידי מחשבותיו של האדם מגיע לצמצום או לחרות

שם אדנו"ת הרומז על הצמצום והדין הוא כנגד גוף האדם (שהוא גם מצומצם - ימיו קצובים ושייך בו מושגים של עייפות, רעב, חולי ח"ו ושאר מגבלות), הנפש והרוח הם כנגד שם הוי"ה שהוא השם הרומז לחסד, והנשמה חיה ויחידה הם כנגד שם אהי"ה שהוא השם הגבוה ביותר, שם של הרחמים הגמורים שאין שם שום תערובת דין כלל.

בפסוקי התורה הקדושה המלמדים אותנו על סוף תקופת גלות מצרים, אנו רואים שהשם שחוזר על עצמו הוא שם 'אלוקים' כמו שכתוב: "ותעל שוועתם אל הא-לוהים מן העבודה, וישמע א-להים את נאקתם, ויזכור א-להים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב וירא א-להים את בני ישראל וידע א-להים" וכו'. והטעם שמוזכר דווקא את שם 'אלוקים' (הרומז לדין כנ"ל), הוא מכיוון שעם ישראל במצרים היו שרויים במצב בו הם הכירו וידעו בדעתם רק דין, ולא שום דבר אחר, הם ראו את הבורא כמי שמנהיג אותם בדין והם היו שרויים בצער, בחרדה, בפחד, ובמרירות תמידיים.

עם ישראל במצרים היו ביאוש כל כך גדול, שכתוצאה מכך מהמחשבות שלהם נוצר רק צירוף של שם אלוקים, בגלל העבודה הקשה והחיים הקשים והמרירים הם לא יכלו לבוא במחשבתם לצירוף אחר, היה להם מעין מסך על העיניים כך שהם ראו רק צירוף של דין כל הזמן, וכך הנפש והרוח שלהם נכבלו במאסר כל כך גדול שהם לא יכלו לצאת, שזה למעשה מה שרצו המצרים, וזו הסיבה של הקושי הגדול שהיה להוציאם ממצרים.

כדי לגאול את ישראל, היו צריכים גאולת המחשבה תחילה

על פי הדברים האלו מובן שבכדי להוציא את עם ישראל ממצרים, הדבר הראשון שצריך לעשות הוא להוציא אותם מתפיסת המחשבה הזו, ואכן כשנתבונן בפרשת התגלות השם יתברך למשה בסנה נראה שכך החל תהליך הגאולה: אחרי שהקדוש ברוך הוא אומר למשה "ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי" וכו', כתוב בפסוק דבר פלא, הקב"ה אומר: "וארד להצילו מיד מצרים ולהעלותו מן הארץ ההוא אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני והחתי והפרזי והחוי והיבוסים", רואים שעיקר הפסוק אינו מדבר על הציאה ממצרים, אלא דווקא על הארץ הטובה והרחבה שהם יירשו לאחר מכן.

ונשאלת השאלה, האם בעת כזו צריך לספר לעם המשועבד והמדוכא להיכן הם יצאו, ועוד לפרט להם שזו תהיה ארץ טובה ורחבה וכו', הלא כעת כולם בגלות ועבודות נוראים, ומי הוא זה שנפשו מוכנה ומוכשרת בעת הזו לשמוע חלומות על חזון עתידי זוהר? הרי כעת הם שרויים בשיעבוד וסבל נוראי, ולכאורה מספיק רק לספר להם שהם הולכים להשתחרר מהעבודות והסבל.

אלא דווקא כאן טמון בעצם סוד הגאולה. הקב"ה אומר למשה רבנו, עד עכשיו הם לא ציירו במוחם משהו טוב, משהו מן החירות והאור, את הבריאה ביופיה, את השמיים והארץ וכל אשר בהם, עד עכשיו הם היו חסומים מלראות את השמיים הכחולים, את היופי של השמש, את היופי של הים, היופי של העננים, היופי של הכוכבים וכו', אלא הם חיו וציירו במוחם רק דין, רק את העבדות והחשכות שבה חיו בעבדות.

למרות שלא רצו ישראל אלא לצאת ממצרים, הורה הקב"ה לדבר עם ישראל על טוב ארץ ישראל ולא על היציאה מהגלות

וכעת אומר הקב"ה למשה: אני אצייר לך את הטוב הזה שבבילם, ואתה תספר להם ותרחיב את דעתם ומחשבתם, שיחשבו עלי טוב ועל ידי כך שהם ישנו את מחשבתם יהיה אפשרי להוציאם ממצרים, כי הכל הולך אחר המחשבה. אם עם ישראל יחשבו וידמיינו את כל הרחמים של ה' יתברך, את כל הטוב שבעולם, ידמיינו את הגאולה ואת בית המקדש, אז כל זה יבוא במהרה, ולכן דיבר הקדוש ברוך הוא בתחילה על ארץ טובה ורחבה, ארץ זבת חלב ודבש, ארץ שכל העמים עם מתאוים לה, כדי לשנות להם קודם את המחשבה.

וזה מה שכתוב אחר כך "ויאמר כי אהיה עמך" ה' יתברך אומר למשה אני נמצא איתך בדרגה העליונה ביותר, "אהיה עמך" - שם "אהיה" הוא השם המורה על המקום הגבוה ביותר (כתה), הוא השם של הרחמים הכי גמורים שאין בהם שום תערובת דין כלל.

וכן כתוב שם: "ואמרו לי מה שמו מה אומר אליהם. ויאמר א-להים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר אל בני ישראל אהיה שלחני אליכם". ה' יתברך אומר למשה שיאמר לבני ישראל שבביל לצאת ממצרים הם צריכים להשתמש במחשבה שלהם ולחשוב רק על רחמים גמורים, לחשוב את כל הטוב שבעולם, לצייר במוחם ציורים טובים, לחשוב על ארץ זבת חלב ודבש, לדעת שה' יתברך יכול לתת להם הכל, לחשוב כמה השם הוא א-ל רחום, כמה הקב"ה אוהב אותם ורוצה להשפיע עליהם טובות וברכות, לחשוב על כך שהוא עומד להוציאם אל הדברים הטובים ביותר שאפשר לצפות אליהם, וכך יקשרו את מחשבתם לרחמים.

כדי להתחיל דרך של ישועה וחרות צריכים תחילה לתקן את המחשבות

וכשיצליחו לפתח זאת במחשבה, הם יתחילו לראות את זה בפועל בהנהגה. וכשמשה רבינו זוכה ושומע ומקבל אל כל ההתחזקות הזאת, הוא חושב רק על הרחמים של ה' יתברך, ובכח הזה של "אהיה שלחני אליכם" הוא זוכה והולך ומוציא את ישראל ממצרים.

לפיכך לא נאמר למשה רבינו לך תהרוג את פרעה ותוציא את ישראל ממצרים, אלא ה' ברוך הוא מוסיף כל כך הרבה נבואות טובות לחזק אותם, ואף על פי שיעברו עוד הרבה שנים ודרך ארוכה עד שיגיעו לכל אלו, אך שבביל לצאת ממצרים חייבים קודם להתחיל במחשבות טובות.

לכן מי שרוצה לצאת מעבדות לחירות צריך קודם כל לשנות את המחשבה שלו, לנקות אותה היטב שתהיה כל כך זכה עד שלא תהיה במוחו מחשבה רעה אחת, וגם לא לחשוב שחלילה יקרה לו דבר שאינו טוב, כגון צרות או חוסר הצלחה והפסדים וכו', כי גם אלו מחשבות לא טובות, אלא תמיד צריך לצייר במחשבתו רק טוב ולחשוב תמיד רק על רחמי ה' יתברך.

בכח המחשבות להמשיך שינוי מדין לרחמים וכל ישועת וגאולת האדם תלוי במחשבותיו

נמצא שעם ישראל יצאו ממצרים בכח המחשבה הטובה, וכך תמיד כאשר יהודי חושב טוב הוא יכול לצאת מכל בעיותיו, שיהודי חושב כמה ה' רחמן וכמה הוא רוצה להיטיב עימו, יכול הוא להתנתק מהס"מ שנותן את כל המחשבות של הייאוש ואת כל המחשבות הלא טובות, ולהתנתק מהדינים והקשיים שיש לו בגלותו הפרטית ולצאת לאור גדול. כי אדם שחושב על מציאות לא טובה; שהוא נכשל, שהוא לא מצליח, שיש לו חסימות, וכל מחשבה מהסוג הזה - הוא לא יכול להדבק בה' יתברך. כל מהות האדם זו המחשבה שלו, וכל הקדושה של האדם זו המחשבה שלו, ועל ידי מחשבות טובות האדם מוליך את עצמו לצד הטוב.

אדם שחשוב כל זמנו בענייני טרדות ודאגות וכו', הוא לוקח את הנפש והרוח שלו, ומפריד אותם חלילה מהנשמה חיה ויחידה שהם במקום הגבוה. ואילו מי ששם מבטחו בה' ומחשבותיו ברחמי ה' יתברך, מחבר את כולם יחד, שיאירו הנפש והרוח עם נשמה חיה ויחידה, ועל ידי זה גורם יחוד של ג' שמות הקדושים אהי"ה הוי"ה אדנות (שהוא יחוד ברכה קדושה שעולה כמספר יב"ק). והגאולה שלנו שנזכה לה בעזרת השם יתברך וברחמיו, תהיה כשנתחיל לחשוב על ארץ זבת חלב ודבש ועל כל הנבואות הטובות וכו' וכשנאמין ונחיה את הידיעה של טוב ה' יתברך ושרצונו שלכל יהודי תהיה חירות ומלכות ושכל יהודי יהיה מלא בכל טוב ויצליח ויפרח ויתקדם.

(משיעור פרשת שמיני תשע"ד)

תפילה לשלמה - שער אהבת ישראל

רבונו של עולם, אבי אב הרחמן, מלא רחמים. המשיך עלי ממצות רחמיה, וזכני לכנס בכל אברי וגידי לעולם הרחמים, ובו תמתק מעלי את כל הדינין מיום שנבראתי עד עתה - באפן שאזכה לרחמים גמורים ולזכות לפתיחת שערי סיעתא דשמאי, ותצילני מכל החשכיות והמצרים.

אנא רחמן, בזכות פסוק "אל מוציאם ממצרים" - תוציאני מכל המצרים, וזכני לקבל מאורו של משה רבנו ע"ה שהוא נשמת משיח אשר נאמר עליו "והריחו בירת יי", "והריחו" זה בחינת אף, וזה "אל מוציאם ממצרים" (ראשי תבות גימטריא אף), המרמז שתוציאני מכל המצרים, והמשיך עלי מרוחו ואורו של משה - באפן שאזכה לגאלת הנפש, שנפשי תתרפא ותצא משעבוד לחרות, וזכני בכל עת ורגע לחשב בגדלת רחמיה וחסדיה, ועל ידי זה ימשכו עלי רחמים וחסדים נסים ונפלאות. ועשה ברחמיה שלעולם לא נשפח את רחמיה ואת גדל אהבתה וחבתה אלינו, ותזכיר ענין זה בלב כל עם ישראל בכל מקום שהם, ותביא לנו במהרה ובקרוב ממש את צמח דוד עבדך, ותפאר ותרום את כל נשמות ישראל.

אמן נצח סלה ועד.

העלון מוקדש לעילוי נשמת המנוח היקר באדם איש נאמן
אוהב הבריות שנלקח מעמנו לגנזי מרומים ערש"ק לסדר יתרו

בנימין בן זלפה

ת.נ.צ.ב.ה

ניתן לשמוע את שיעורי מו"ר שליט"א בטלפון 02-5306506 וכן במערכת קול הלשון

לתגובות תרומות והנצחות: 0548434755 | m.yam.shlomo@gmail.com